

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BALANDŽIO 29 D.
NUTARIMO NR. 526 „DĖL DIENPINIGIŲ IR KITŲ KOMANDIRUOČIŲ IŠLAIDŲ
APMOKĖJIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-22-242) (TAIS Nr. 21-33089(3))**

2022-03-16 Nr.NV-652

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreipiamo dėmesį, kad Vidaus reikalų ministerija taip pat yra parengusi ir 2022 m. vasario 1 d. pateikė Vyriausybei svarstyti Projektu keičiamo Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ pakeitimo projektą, kuris buvo gražintas rengėjams tikslinti (TAP-22-135, TAIS Nr. 21-29801(3)). Siekiant teisėkūros ekonomiškumo ir vengiant to paties nutarimo dažno keitimo, būtų tikslinga įvertinti galimybę sujungti pakeitimus ir teikti Vyriausybei svarstyti vieną nutarimą, numatant skirtingą teikiamų pakeitimų įsigaliojimo datą.

2. Projektu keičiamoje Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 2 punkto formuluotėje, siekiant pašalinti galimą neaiškumą dėl darbuotojų supažindinimo raštu taikymo, būtų tikslinga papildyti šio punkto paskutinį sakinį ir pateikti nuorodą į Lietuvos Respublikos darbo kodekso 25 straipsnio 2 dalį, pavyzdžiui, nustatyti, kad darbuotojai su vietiniu norminiu teisės aktu dėl dienpinigių dydžių nustatymo supažindami raštu vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 25 straipsnio 2 dalimi, ar pan.

3. Projektu keičiant Aprašo 3 punkto pirmąją ir antrąją pastraipas, jų pirmuosiuose sakiniuose atsisakoma nuostatos, susiejančios normos taikymą su Lietuva (kad į komandiruotę išvykstama iš Lietuvos Respublikos, ir atitinkamai – iš komandiruotės užsienyje atvykstama į Lietuvą), ir nenustatomas likusios nuostatos galiojimas erdvėje bei taikymo apimtis. Tokiu būdu sudaromas neapibrėžtumas, ar siūlomų reguliavimų turimas omenyje Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančio darbdavio darbuotojo vykimas į komandiruotę, kaip šio reguliavimo kontekste suprantama „nuolatinės darbo vietos valstybė“, koks būtų siūlomų nuostatų santykis ir jų taikymo galimybė Aprašo 1 punkte nustatytų subjektų grupei. Pastebėtina, kad galiojančio Aprašo 5 punkte, darbuotojo ryšį su Lietuva nustato sąlyga „jeigu darbo užmokestį jam moka Lietuvos Respublikos institucija ar įstaiga“. Siekiant reguliavimo aiškumo, siūlome teikiamus Aprašo 3 punkto pakeitimus patikslinti, ištaisant neapibrėžtumą sudarantį aspektą.

4. Projektu keičiamose Aprašo 3 punkto pirmosios ir antrosios pastraipų nuostatose vartojama sąvoka „nuolatinė darbo vieta“, neatskleidžiant, kas šiuo atveju laikytina nuolatine darbo vieta. Darbo kodekso 34 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog darbo vieta ir darbovietės sąvokos nėra tapačios, todėl teikiamo reguliavimo atveju nėra aišku, ar siekiama nustatyti darbuotojo nuolat ar

reguliariai atliekamų funkcijų atlikimo vietą, kaip tuomet būtų nustatomi dienpinigiai tais atvejais, kai darbuotojas neturi pagrindinės darbo funkcijos atlikimo vietos ar ji nėra nuolatinė ir vadovaujantis Darbo kodekso 34 straipsnio 4 dalimi jo darbovieta laikoma ta darbovieta, iš kurios darbuotojas gauna nurodymus. Pastebėtina ir tai, kad su nuolatine darbo vieta siejamos ir skirtingos formuluotės „nuolatinės darbo vietos valstybė“, „nuolatinė darbo vieta užsienyje“ bei „užsienio valstybė, kurioje yra darbuotojo nuolatinė darbo vieta“, kurių vartojimą, siekiant aiškumo, siūlytume derinti. Atsižvelgiant į nurodytus aspektus, siūlome papildomai įvertinti Projekto 1.2.2 ir 1.2.3 papunkčiuose siūlomus pakeitimus ir juos patikslinti.

5. Atkreipiame dėmesį, kad sistemiškai vertinant Projektu teikiamus pakeitimus ir galiojančio Aprašo 5 punkto nuostatas, nustatomas reguliavimas nėra nuoseklus, nes skirtingų formuluočių vartojimas suponuoja ir skirtingą jų taikymą bei sudaro interpretavimo galimybę. Galiojančio Aprašo 5 punkte, kuris Projektu nekeičiamas, nustatoma, kad rezidavimo atveju vykstant į komandiruotę už komandiruotės dieną mokami „dienpinigiai, apskaičiuoti pagal rezidavimo vietos valstybei nustatytą dydį“ arba „dienpinigiai, apskaičiuoti pagal valstybei, iš kurios grįžtama, nustatytą dydį“, o Projektu siūloma už komandiruotės (išvykimo ir atvykimo) dieną mokėti dienpinigių, kurie „apskaičiuoti pagal tos užsienio valstybės, kurioje yra darbuotojo nuolatinė darbo vieta, vykstantiesiems į Lietuvos Respublikos teritoriją nustatytas dienpinigių ar jiems analogiškų sumų normas“. Siūlome papildomai įvertinti teikiamo skirtingo reguliavimo tikslingumą bei jį pagrįsti Projekto lydimajame medžiagoje.

6. Siūlome Projekto 1.2. papunktyje keičiamoje Aprašo 2 punkto nuostatoje peržiūrėti trumpinio „toliau kartu – nustatyti dydžiai“ įvedimą, jo tikslingumą, nes toliau Apraše jis nevertojamas, o dažniausiai vartojama nuostata „dienpinigių dydžiai“.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Tatjana Knyzienė